

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: UP I 02-043/24-122/4
Podgorica, 09.05.2024. godine

Na osnovu člana 40, 139, 140, 141, 143 i 144 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktorica Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Javnom preduzeću „Radio Televizija Crne Gore“ iz Podgorice, javnom emiteru opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera zbog kršenja člana 89 st. 1 i 4 Zakona o elektronskim medijima, člana 21 stav 3 Zakona o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore („Sl. list CG“, br. 80/20 i 125/23) i čl. 37 stav 2 i 57 stav 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama („Sl. list Crne Gore“, br. 36/11), dana 01. aprila 2024. godine, prilikom oglašavanja privrednih društava „Elektroprivreda Crne Gore A.D. - Nikšić (prije i u toku segmenta „Meteo“, u periodu od 19:27:17 do 19:29:34 sati) i „TRY & BUY“ d.o.o. – Podgorica (u toku emisije „Naglas“).
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a) kršenja obaveze emitera da televizijsko oglašavanje mora biti lako prepoznatljivo i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojeno od ostalih programskih sadržaja, te da se oglašavanje, po pravilu, emituje u blokovima (član 89 st. 1 i 4 Zakona o elektronskim medijima i član 37 st. 1 i 2 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama).
 - b) kršenje zabrane oglašavanja u programima Televizije Crne Gore u periodu između 20 i 22 časa (član 21 stav 3 Zakona o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore).
 - c) kršenja obaveze emitera da sa sponzorom zaključi ugovor o sponzorisaniu programa sa precizno definisanim pravima i obavezama (član 57 stav 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama).
3. Nalaže se Javnom preduzeću „Radio Televizija Crne Gore“, kao javnom emiteru opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, Zakonu o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. Javno preduzeće „Radio Televizija Crne Gore“ je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla upozorenje je Javnom preduzeću „Radio Televizija Crne Gore“, kao javnom emiteru opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ jer je dana 01. aprila 2024. godine, prilikom emitovanja sadržaja „Meteo“ i „Naglas“, prekršio pravila i uslove koji su propisani za oglašavanje i sponzorisanje.“
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Redovnim monitoringom emitovanih programskih sadržaja Javnog preduzeća „Radio Televizija Crne Gore“ (u daljem tekstu: emiter), javnog emitera opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (u daljem tekstu: TVCG1), Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) je konstatovala da je dana 01. aprila 2024. godine, periodu od 19:27:17 do 19:27:43 sati (26 sekundi) emitovao oglasnu poruku Elektroprivrede Crne Gore A.D. - Nikšić (EPCG), a odmah potom i sponzorisani segment „Meteo“, u periodu od 19:27:43 do 19:29:34 sati (1 minut 51 sekund), kao i da je u periodu od 20:01:28 do 21:35:25 sati (1 sat 33 minuta 57 sekundi) emitovao programski sadržaj „Naglas“, koji je sadržao oglašavanje na dijelu ekrana (Nalaz broj UP I 02-043/24-122 od 05.04.2024. godine).

Imajući u vidu standarde o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje odgovornosti za kršenje Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“), Zakona o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore, Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tač. 2.2. izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-01.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornih programskih sadržaja došlo do kršenja zakona, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. UP I 02-043/24-122/1 od 17.04.2024. godine).

Dana 23. aprila 2024. godine emiter je dostavio pisano izjašnjenje (akt zaveden u Agenciji pod brojem UP I 02-043/24-122/2). Uz izjašnjenje je dostavio i Ugovor o posluži, zaključen između emitera i privrednog društva „TRY & BUY“ d.o.o. (zaveden kod emitera pod brojem 01-1935 od 22.03.2024. godine) i Ugovor o zakupu medijskog prostora, zaključen između emitera i EPCG (zaveden kod emitera pod brojem 01-10638 od 29.12.2023. godine).

U izjašnjenju se navodi da *„...se zbog velikog broja džinglova u (predmetnom) terminu, spot nadovezuje na odjavni džingl reklamnog bloka, a prije programske rubrike Meteo, koja ima svoj džingl. Nakon reagovanja AEM-a, od dana 17.04.2024 sponzorisani blok je korigovan i odvojen kratkim džinglom – reklame. Uz logo sponzora i dalje je vidno istaknuto da se radi o sponzoru rubrike Meteo.“*

Dodatno, emiter je istakao da *„Emisija Naglas, u prvom minutu emitovanja, sadrži logo od sedam (7) sekundi poslugodavca sa kojim je RTCG ostvarila saradnju u svrhu pozajmljivanja garderobe za voditelje programa. Nakon reagovanja AEM-a služba marketinga neće prosljeđivati nalog da se logo emituje u terminu 20-22 časa.“*

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih programskih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- oglašavanje je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva emitovanje bilo kog oblika obavještenja, uz određenu naknadu ili radi samopromovisanja, od strane pravnog ili fizičkog lica, a koje ima za cilj da predstavi i skrene pažnju na određeni proizvod ili uslugu, uključujući nepokretnosti, prava, obaveze, odnosno da motiviše potrošače da koriste, odnosno kupe taj proizvod ili uslugu, uz finansijsku naknadu (član 8 stav 1 tač. 14 Zakona i član 4 stav 1 tačka b) Pravilnika),
- sponzorstvo je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva učešće fizičkog ili pravnog lica, koje se ne bavi djelatnošću pružanja AVM usluga, niti proizvodnjom audiovizuelnih radova, u finansiranju radijskih i/ili televizijskih programa, s ciljem da promoviše svoje ime, zaštitni znak, ugled, aktivnosti, proizvode ili usluge (član 8 stav 1 tač. 17 Zakona i član 4 stav 1 tačka n) Pravilnika),
- komercijalna audiovizuelna komunikacija mora biti jasno prepoznatljiva i može biti u obliku: radijskog i televizijskog oglašavanja, telešopinga, sponzorstva i plasmana proizvoda (član 88 Zakona),
- radijsko i televizijsko oglašavanje i telešoping moraju biti lako prepoznatljivi i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojeni od ostalih programskih sadržaja i oglašavanje se po pravilu emituje u blokovima (član 89 stav 1 i 4 Zakona i član 37 stav 1 i 2 Pravilnika),
- u programima Televizije Crne Gore zabranjeno je oglašavanje i telešoping u periodu između 20 i 22 časa (član 21 stav 3 Zakona o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore),
- Sponzor i elektronski medij, u skladu sa ovim Pravilnikom, zaključuju ugovor o sponzorisanoj programu sa precizno definisanim pravima i obavezama (član 57 stav 1 Pravilnika),

Na osnovu uvida u snimke emitovanih sadržaja i spise predmeta može se konstatovati sljedeće:

1. Emiter je dana 01. aprila 2024. godine, u periodu od 19:00 do 22:00 sata emitovao komercijalne audiovizuelne komunikacije na način kako slijedi:

U periodu od 19:10:45 do 19:11:15 sati (30 sekundi) emitovan je oglas za sportsku kladionicu „Lob“, a u periodu od 19:24:51 do 19:27:17 sati (2 minuta 26 sekundi) oglasni blok. Oba oglasna sadržaja bila su audio i vizuelno odvojena od ostalih programskih sadržaja.

Nakon (izvan) oglasnog bloka iz prethodnog stava, u periodu od 19:27:17 do 19:27:43 sati (26 sekundi), emitovana je oglasna poruka EPCG, a odmah potom i informacije o vremenu „Meteo“, u periodu od 19:27:43 do 19:29:34 sati (1 minut 51 sekund). Tokom prikaza vremenske prognoze, u periodu od 19:27:50 do 19:29:30 sati (1 minut 40 sekundi), u donjem lijevom uglu emitovana je grafička insertacija (logo) „Sponzor: epcg“, a u donjem desnom uglu ekrana, u periodu od 19:27:54 do 19:28:03 sati (9 sekundi) grafička insertacija „Luna“.

Nakon programskog sadržaja iz prethodnog stava, u periodu od 19:29:58 do 20:01:26 sati (31 minut 28 sekundi), emitovana je informativna emisija „Dnevnik 2“. U okviru navedenog sadržaja, u periodu od 19:58:54 do 19:59:31 sati (37 sekundi) emitovana je oglasna poruka za NLB Banku.

2. Emiter je dana 01. aprila 2024. godine, u periodu od 20:01:28 do 21:35:25 sati (1 sat 33 minuta 57 sekundi) emitovao programski sadržaj „Naglas“. U pitanju je programski sadržaj koji se bavi aktuelnim društveno-političkim temama.

Tokom emitovanja programskog sadržaja iz prethodnog stava, u periodima od 20:01:58 do 20:02:02 sati i od 20:33:39 do 20:33:43 sati, u donjem lijevom uglu ekrana, iznad insertacije sa nazivom sadržaja, emitovana je grafička insertacija „Try & Buy“ u trajanju od četiri sekunde.

3. U cilju sagledavanja osnovanosti navoda iz izjašnjenja emitera, Agencija je izvršila dodatni uvid u snimke emitovanog programa TVCG1 u toku dana 6. maj 2024. godine (Nalaz broj UP I 04-043/24-122/3 od 08.05.2024. godine), na osnovu čega je konstatovano sljedeće:

Emiter je 06. maja 2024. godine, u periodu od 19:26:13 do 19:27:28 sati (1 minut 15 sekundi) emitovao oglasni blok koji je bio audio i vizuelno odvojen od ostalih programskih sadržaja.

Nakon (izvan) oglasnog bloka, u periodu od 19:27:28 do 19:27:58 sati (30 sekundi) emitovana je oglasna poruka EPCG koja je, na kraju, bila audio i vizuelno odvojena od ostalih programskih sadržaja.

Odmah nakon oglasne poruke iz prethodnog stava emitovana je, u periodu od 19:28:01 do 19:29:27 sati (1 minut 26 sekundi), informacija o vremenu „Meteo“. Tokom prikaza vremenske prognoze, u periodu od 19:28:07 do 19:29:20 sati (1 minut 13 sekundi), u donjem lijevom uglu emitovana je grafička insertacija (logo) „Sponzor: epcg“.

Programski sadržaj „Meteo“ nije bio označen da je sponzorisan.

Emiter je dana 06. maja 2024. godine, u periodu od 19:56:48 do 21:07:53 sati (1 sat 11 minuta 5 sekundi) emitovao programski sadržaj „Naglas“, koji nije sadržao komercijalne audiovizuelne komunikacije.

4. Emitovanjem oglasa EPCG izvan oglasnog bloka emiter je prekršio obavezu da se, po pravilu, oglašavanje emituje u blokovima (izuzetak se zakonom predviđen samo za prenose sportskih događaja). Emiter nije otklonio uočeno odstupanje ni nakon dobijanja Zahtjeva za izjašnjenje. Umjesto da predmetni spot emituje u okviru oglasnog bloka, emitovao ga je izvan, a činjenica da je nakon njega emitovao objavu za oglasni blok ne oslobađa ga odgovornosti za kršenje propisanog uslova za označavanje i raspoređivanje oglasa.
5. Iako je sa EPCG zaključio Ugovor o zakupu medijskog prostora, koji se u cjelini i isključivo odnosi na oglašavanje u programu emitera (član 1: „Ugovorne strane sj se sporazumjele da ostavre saradnju u cilju kupovne oglasnog prostora u programima RTCG i portalu, za potrebe oglašavanja Naručioaca putem emitovanja reklamnog materijala na način, u

vremenskom periodu trajanja ovog Ugovora i pod uslovima utvrđenim ovim ugovorom."), emiter je tokom većeg dijela programskog segmenta „Meteo“, emitovao grafičku insertaciju (logo) „Sponzor: epcg“. Na ta način je, bez zaključenog ugovora o sponzorisaniu, omogućio predstavljanje EPCG kao sponzora ovog segmenta programa, iako je sa ovim privrednim subjektom regulisao prava i obaveze isključivo u vezi sa oglašavanjem u programima emitera (Ugovor: član 2 – obezbjeđivanje oglasnog prostora prije i tokom sagmenta Meteo, u pojedinim sportskim sadržajima, prenos Evrovizije, kvizovi, serijski i filmski program, novogodišnji program itd., kao i posebno „emitovanje TV spota do 30 sec prije Meteo“ i „pozicioniranje logoa tokom trajanja Meteo“). Saglasno tome, emiter nije smio da EPCG označi kao sponzora ovog ili drugih programskih sadržaja.

6. Ugovorom o posluži, koji je emiter zaključio sa privrednim društvom „TRY & BUY“ d.o.o. radi korišćenja garderobe u svrhu odijevanja voditelja emisije, propisana je obaveza emitera da u ugovorenom roku ističe logo „TRY & BUY“ d.o.o. i to dva puta po sedam sekundi u toku emitovanja emisije u kojoj voditelj/voditeljka nose garderobu koja se uzima na poslugu (članom 3 stav 2 ovog ugovora). S obzirom da je dva puta u toku emitovanja emisije „Naglas“, dana 01. aprila 2024. godine, u periodu od 20:01:28 do 21:35:25 sati (1 sat 33 minuta 57 sekundi) emitovao grafičku insertaciju „Try & Buy“, u trajanju od četiri sekunde, emiter je prekršio zabranu oglašavanja u njegovim televizijskim programima u periodu između 20 i 22 časa. Činjenica da je nakon dobijanja Zahtjeva za izjašnjenje prestao da emitovanjem predmetnog oglasnog sadržaja u emisiji „Naglas“, ne oslobađa ga odgovornosti za uočeno kršenje zabrane emitovanja oglasa u programima nacionalnog javnog emitera od 20 do 22 časa.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-01, emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emitovanjem predmetnih programskih sadržaja prekršio čl. 89 st. 1 i 4 Zakona o elektronskim medijima, čl. 21 stav 3 Zakona o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore i čl. 13 st. 1, čl. 37 stav 2 i 57 stav 1 Pravilnika. Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donijela odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Emiteru je naloženo da, u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu, kao i da u pisanoj formi obavijesti Agenciju o načinu (sadržaj, datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Javnom preduzeću „Radio Televizija Crne Gore“, generalnom direktoru
- Javnom preduzeću „Radio Televizija Crne Gore“, direktor Televizije Crne Gore
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za nadzor nad radom pružalaca AVM usluga
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Služba za zajedničke poslove

Pripremila: Marija Baykal

Odobrila: Jadranka Vojvodić